

ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ Л. Д. КУЧМИ

до українського народу

Мої дорогі
співвітчизники!

У минулому зверненні в День незалежності, як ви пам'ятаєте, я акцентував вашу увагу на необхідності політичної реформи. А саме - на переході до принципово нової для України політичної системи - парламентсько-президентської.

Від мого звернення минуло більш як півроку. Та цей час не можна вважати втраченим. Ідея політичної реформи почала активно обговорюватися в суспільстві. Започаткувалася широка дискусія. Дедалі більше громадян отримувати конкретні знання про зміст і терміни реформи. За цей час усі без винятку політичні кола проявили весь спектр ставлення до неї - від повного оприлюднення до абсолютного заперечення.

Було створено комісію для підготовки проекту реформи. Однак багато з тих, хто сприяв осанню новій системі, більше того - рекламував себе як прихильників автор - зайнялися її роботою. Мою на увазі спеціально запрошений до неї представник опозиції. Не дала угоду жоден з результатів і робота комісії створеної Верховною Радою.

Можна було міркувати, чому так сталося. Та висновок буде короткий. Більшість опозиціонерів, хоч і є прихильниками реформи, але розуміють її значною мірою примітивно. Як суто арифметичний перерозподіл повноважень. Щось на зразок: забрати та поділити. Щоправда, найбільш реальні політики дедалі більше усвідомлюють необхідність конструктивних кроків у проведенні реформи і сьогодні відкриваються реальні можливості для співпраці влади з опозицією. Але поки прийшло це розуміння, час для спільної роботи було втрачено.

Водночас - ризикувати майбутнім політичною реформі, майбутнім країни я, як Президент, не хочу і не буду. Саме тому вперше вивести обговорення реформи з кола протистояння поляризованих політичних сил. Якщо політики не зможуть домовитися - арбітром має стати весь народ. Люди мають обговорити основні положення реформи і самостійно висловити свою думку, а Верховна Рада - затвердити.

Я звертаюся до вас із проханням взяти участь в обговоренні проекту політичної реформи. Ви маєте

на суд державних структур, але найголовніше - на суд громадськості. На ваш суд, шановні співгромадяни.

Отже, чому слід переходити з президентсько-парламентської до парламентсько-президентської моделі? Коротко: президентсько-парламентська система здержала дуже важливу історичну роль - особливо в перші роки державності, забезпечуючи стабільність і суспільства, і держави. Але сьогодні з абсолютною ясністю, що в діючій Конституції, по суті, був закладений механізм протистояння законодавчої та виконавчої влади.

Зараз ситуація в економіці стабільна; почалося поступове економічне зростання.

Останнім аргументом на користь реформи стали результати минулих виборів і підписання політичної угоди між парламентською більшістю і її урядом, створення такого коаліційного уряду. Миємо вже й практичний досвід співпраці уряду з фракціями більшості.

Тепер слід йти далі. Закріпити цей досвід у законах Конституції.

Яка реформа пропонується? Миємо прийти до політичної системи, що відповідає найбільш поширеній у демократичних країнах Європи парламентсько-президентській моделі. Вибори обирають до парламенту депутатів від тієї чи іншої партії. Партії, які отримали найбільшу підтримку, створюють фракції в парламенті. Ці фракції формують більшість. Більшість формує уряд.

Більшість та уряд є однією цією системою, своєрідною владою - за рахунок надання їм додаткових повноважень.

Про які повноваження йдеться? Передбачається змінити порядок призначення прем'єр-міністра та формування складу уряду. Так, прем'єр-міністра має призначати парламент - Президент вносить кандидатуру на цю посаду, погоджену парламентською більшістю.

Парламент також затверджує склад уряду, а уряд - керівників центральних органів виконавчої влади. Таким чином, кожному буде зрозуміло, хто і за що в державі відповідає. Ви - за те, щоб обрати гідних. Ті, кого ви обрали - за те, щоб зібратися з більшістю, більшістю сформувати уряд - і далі підтримувати його законодавчі

акти. Уряд - за щоденне управління економікою та соціальною сферою. Якщо міністри з тієї чи іншої партії показали свою неадекватність покращити ситуацію, на наступних виборах ви - я переконаний - не будете за них голосувати.

За що відповідає Президент? Він залишається гарантом конституційних прав і волі громадян, незалежності та територіальної цілісності держави. Верховним головнокомандувачем та представником держави на міжнародній арені. Для виконання цих функцій за ним і закріплюється призначення лише міністрів оборони, внутрішніх справ, закордонних справ, а також надзвичайних ситуацій та в справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, центральних керівників центральних відомств та державних адміністрацій - за поданням прем'єр-міністра. Це має заохочувати тих, хто побоюється надмірного ослаблення інституту президентства.

Така компромісна пропозиція дає змогу закріпити в Конституції єдність більшості та її уряду - закласти спільну відповідальність перед вами. Але водночас в Основному Законі мають бути передбачені гарантії стабільного функціонування такої конструкції влади. Щоб і зараз, і в майбутньому ті, кого ви обрали, не просто бажали, але й були зобов'язані створити більшість і сформувати уряд. Це буде основою стабільності в Україні.

Саме тому Президент має отримати право досі тривало розпускати парламент. Особливо підкреслюю для тих, хто постійно закликає мене прагнути узурпувати владу це право потрібне не конкретному Леоніду Кучмі як людині, а всім, хто і після мене виконуватиме функції Президента.

Це своє право Президент може застосувати в трьох чітко визначених випадках. Перший: якщо депутати не спроможні протягом визначеного Конституцією терміну сформувати більшість. Другий: якщо більшість не спроможна сформувати уряд. Третій: якщо парламент не може прийняти державний бюджет на наступний рік. І це - вичерпний перелік.

Важливим елементом реформи стане нова структура парламенту. А саме - розподіл парламенту на дві палати. Од-

на формується від партій та блоків, що перемогли на виборах за пропорційною системою. Друга - на основі рівного представництва всіх регіонів, областей та міст центрального підпорядкування. Завданням палати регіонів буде забезпечення надійного представництва територій України.

Загальна чисельність Верховної Ради зменшиться. Нагадаю, що запровадження двопалатного парламенту, і зменшення депутатського корпусу відповідають волевіявленню громадян під час всеукраїнського референдуму 2000 року.

Назва ще кілька запропонованих змін. Слід розділити в часі вибори до Верховної Ради, органів місцевого самоврядування та вибори Президента. Але щоб не погіршувати Україну на державу з безперервною виборчою кампанією, усі ці вибори мають відбуватися упродовж одного року, на один термін - п'ять років.

І ще одне. Результати всеукраїнського референдуму повинні мати пряму дію і не потовбувати затвердження будь-яким органом влади. Адже воля народу - найвищий закон. Це світова практика.

Шановні співвітчизники! Завтра я передаю до Верховної Ради проект Закону «Про внесення змін до Конституції України». Я також підписав Указ про внесення його на всенародне обговорення. Цей законопроект буде оприлюднений у засобах масової інформації та виданий окремою брошурою. І кожен громадянин зможе взяти участь в обговоренні проекту політичної реформи, висловити свої думки. Для цього буде багато можливостей: публічні дискусії, виступи в пресі, звернення до спеціальної робочої групи з питань реформи, у владні структури.

Усі пропозиції та зауваження будуть ретельно вивчені й узагальнені державними структурами - із залученням до цієї справи наукових і громадських організацій, за допомогою масової інформації - і будуть подані до Верховної Ради.

Ще раз прошу всіх, кому не байдуже майбутнє України, хто зацікавлений у збереженні демократичного напрямку розвитку нашої держави, взяти активну участь в обговоренні цього надзвичайно важливого питання.

ДЕНЬ ЗА ДНЕМ

З НАГОДИ СВЯТА

Напередодні Міжнародного жіночого дня голова райдержадміністрації В. Б. Корж вручив іменні годинники від Президента України Л. Д. Кучми та листи - поздоровлення від губернатора В. В. Мельничука жінкам-керівникам - голові районної ради Л. Т. Буцько, заступниці голови райдержадміністрації Н. Г. Алексіенко, директорам ТОВ «Павлик» Т. І. Киян, коопзвотпрому Л. В. Добрицькій та хлібокомбінату Т. М. Примеченко. Побажав подальших успіхів у розбудові незалежної держави.

ДЛЯ ЖІНОЦТВА

З нагоди 8 Березня в районному Будинку культури відбулися урочисті збори. Присутніх привітав заступник голови райдержадміністрації С. М. Мойсієнко. А також жіноцтво поздоровляли чоловіки-керівники районних служб та організацій, дарували квіти.

З святковим концертом виступив колектив «Сіверські клейноди» Чернігівського філармонійного центру.

СТИПЕНДІЇ

На виконання Указу Президента «Про додаткові заходи щодо забезпечення виконання Національної програми «Діти України» на період до 2005 року» з 1 січня цього року встановлюється стипендія для дітей-сиріт та дітей, що залишилися без батьківського піклування, учнів 5-11 класів освітніх закладів району та Замглайського ПТНЗ, які навчаються на 7-12 балів.

Розмір стипендії 50 грн. на місяць. Виплачуватимуть її щорічно на рік за підсумками кожного півріччя.

Координатор роботи щодо надання стипендій служб та організацій неопозитивних райдержадміністрації фінансування забезпечуватиметься за рахунок коштів, передбачених у районному бюджеті для служб.

ЗА ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ

Саме із таким гаслом при Замглайській селищній бібліотеці з вересня минулого року працює неформальна молодіжна об'єднання, яке з'явилося з ініціативи Саїтлани Миколаївни Суцло. Вона - тренер-консультант програми Міністерства освіти і науки України (ПРООН) ЮНЕЙФС «Сприяння просвітницькій роботі «Рівний-рівному» перед молоді України щодо здорового способу життя».

Тренінгові заняття проходять два рази на тиждень у авіаторок і п'ятниці. Відвідують заняття дві групи: старша і молодша. До останньої входять вихованці 6-8, до старшої - школярі 9-11 класів Замглайської ЗОШ І-ІІІ ступенів та учні ПТНЗ-12. Групи сформувалися добровільно, вони нараховують по 12 чоловік. Після занять слухачі виготовляють колажі.

Вже проведені заняття за темою: «Алкоголь і куріння».

ШАХОВИЙ ТУРНІР

На базі Вербицької ЗОШ І-ІІІ ступенів відбувся шаховий турнір з блискавичної гри.

Змагання виявилися досить представницькими. В турнірі взяли участь 2 кандидати в майстри спорту, 8 спортсменів і розряду. 2 - другого розряду, які представляли м. Чернівці, смт Ріпки, Замглай та с. Вербіні.

В результаті напруженої боротьби і місце виборів кандидат у майстри спорту Л. І. Мельниченко, на II місці - кандидат у майстри спорту Ю. С. Корсакевич, на III місці - першорозрядник І. І. Лук'яненко.

Переможці турніру були нагороджені грамотами та цінними подарунками, які вручили Вербицький сільський голова В. Г. Мечотенко.

НАШ ЗЕМЛЯК - ЧЕМПІОН

Віталій Дубоносов здобув звання чемпіона України, перемігши на чемпіонаті України з легкої атлетики серед юніорів, що проходив нещодавно у Сумах.

Віталій, виступає у складі збірної нашої області й показав найкращий результат на дистанції 800 метрів. У змаганнях серед чоловіків на 400-метровій наш земляк був шостим, виконавши норматив майстра спорту.

За всі роки це наймолодший спортсмен Чернігівщини, який досяг цього звання.

Ми щиро радіємо за Віталія, поздоровляємо і його першого тренера Н. М. Дубоносову з досягненнями й щиро нових успіхів.

ДЕПУТАТ

І РАДІСТЬ, І СМУТОК ДІЛИТЬ НАВПІА

Протягом тридцяти п'яти років Євгенія Титівна Ревенюк щодня, крім виконання своїх обов'язків, зустрічалась із десятками своїх односельців. Як продавця, вона вчливі обслуговувала їх, спілкувалась з ними, ставала свідком новин і учасником дискусій. І люди поверталися до неї, як соняшник до сонця, вона розділяла з ними радість і смуток.

Євгенія розповідала про кожен випадок: у той чи інший товар. А почасти поспіхувала, що його необхідно придбати. Тож із нагоди, як правило, виходила покупець не лише з тим товаром, який він планував купити, а значно із ширшим переліком. І був дуже вдячний продавцю. Вчливі і уміло обслуговувала Є. Т. Ревенюк і білорусів (у ті давні «дорозі сління» часи), які часто ходили в Старі Яриловичі за покупками: всіх відвідувачів, незалежно від того, чи вони переступали людську поріг магазину.

Та канули в Лету ті часи. Невольничо змінилися люди. І сільський магазин. Люди збідніли і асортимент товарів теж. Якщо при Титівні саме так звертаються до неї люди, не вигадано приносять і подарунки, щоб подякувати їй, то тепер товарів не вистачає, щоб заохочувати. Магазин напівпустий. І що нішу заповнили кожучі підприємці.

Слогади. Слогади про минуле. Днями виповнилося три роки, як Євгенія Титівна на заслуженому відпочинку. Роботу залишила, хоча, перебуваючи на пенсії, ще трудилася декілька років, а турбота про людей - ні. Та й люди сповукали до цього, обравши на шостий термін депутатом Новосирілоничської сільської ради. Вчинили доріг і охайного будинку для виборців округу, як і доріг і кожній хаті для неї. Його найближче до хати Сож, яка з'єднує український і білоруський береги. І їдуть люди до неї з пропозиціями, скаргами, за допомогою. Більшість із них виходить самотужки, інші з допомогою сільського голови О. Ф. Толуба, керівника служб району. Хоча деякі заванзили в поїзди, потребують знання кохтів, є й такі, які вирішуються по телефону. Він встановлений у її будинку і слугує односельцям як таксофон. Та в основному виділяють потрібного абонента Євгенія

Титівна. Ось трапилося аварійне відключення електричного струму, й поспішають люди до неї. І телефонують вона майстру Добрянської мережі або диспетчеру Ріпкинського РЕМУ. Вийжджають швидко ремонтники і усувають несправність. Подібно до депутатів і тоді, коли виходить з ладу радіоапарат чи заважають приймати на всій вулиці. А скільки консультацій отримала для своїх односельців в районних управліннях праці і соціального захисту населення та Пенсійного фонду України! Важко перелічити. А ось нещодавно збрала паспорти своїх виборців, передала до сільської ради, щоб там допомогли переоформити документи на такі інші плічки.

Щиро дякували Є. Т. Ревенюк односельці: Д. П. Воробей, С. В. Насон, О. І. Давиденко та Н. К. Колесник за те, що вона заванзила погурбувалась, щоб страхова компанія «Оранта» виплатила страховку.

Влітку над селом пройшов крупний град, - згадує Євгенія Титівна. - Він не лише знищив посів, а й пошкодив на решето дами будівель, які були покриті руберойдом. А в деякого навіть шифер розкопав.

Бідкалися люди, сумували серце. Євгенія Титівна, поспіхаючи горою, сказала, що ось-ось ми дізнаємося, застрахована у Варб'юку на квартиру дільничному страховому агенту. Відомо їй не виявилось, він вихав у Ріпки. Пролінула дівоча її офіса «Оранта», а вже через три роки інспектор був у Старих Яриловичах. Були оформлені відповідні документи, а незадовго люди отримали страховку. Гроші якось поклали смутку, завдяки їм ті, хто постраждав від граду, змогли придбати необхідний будівельний матеріал для покриття даху.

У селі функціонує ФАП, але через некомплектність кадрів, він працює один-два рази на тиждень. Сюди приїждять фельдшер з с. Нові Яриловичі, щоб провести прийом тих, хто слабеє. Але ж хвороба не дотримується графіку роботи ФАПу, вона, як завжди, приходить несподівано. Та й хто її чекає.

Ось п'ять знову хтось із родини жорного гониме стежку до обійстя Титівни, просить викликати «навіду до допомоги» або з Добрянки, або з Ріпок. Часто буває й так, що прохана з районного переадресовує на Добрянську районну лікарню, мовляючи, що саме вона обслуговує село. Але й там буває очікач - йоніє нелицьке правило, що «швидко» викликає лише закладений фельдшерсько-акушерський пункт. Ось і сюди й доводиться депутату перекопувати чергового лікаря чи фельдшера, пояснювати ситуацію. Зрештою, до її голосу вже заклики, визна-

ють його, тож і проблема вирішується. З ініціативи Є. Т. Ревенюк прибула бригада електромонтерів із Добрянки і замінила у деяких мешканців аварійні стовпи ліній електропередач, що стояли біля вулиці. Бо була загроза життєвій будівлі. Але вже нагадану справу поставила питання зміни всіх стовпів на вулицях села. Тим паче, що вони зливали були понад 30 років тому. Тож нині, поглянувши на них, сумніваєшся, як правильно сказати: чи дроти топляються на стовпах, чи стовпи на дротах.

Обурюються люди, які споживають електроенергію від трансформатора, що встановлений на вулиці Партизанській. Заміри показують, що змість стандартної напруги 220 В до оселі жителів села часто надходить 180 В. Тож електролампочки не горять, а жовіють. Що ж до телевізорів, то вирушають стабілізатори. А як з рештою домашніми електроприладами?

Ось саме про це дай проблеми і йшлося на одній із сесій сільської ради. Євгенія Титівна не лише з болем і обуренням говорила, а й попросила через відповідні служби вирішити названі проблеми.

З власної ініціативи сільської депутат Є. Т. Ревенюк звернулася до свого заступника адреси дітей, родичів одиноким престарілим людям. Адже не дай Бог трапиться нещасливий випадок, можна дати рідним телеграму.

Під час обходу такої громади, вона додалася адресу дочки й старшого сина односельчанина М. Жила який з молодшим сином, Тоніше не жила, а полюбива голодно й холодно. Син забрав пенсію, пропав. Пошукати до себе, нагадувала, дала харч й гроші. І так не один раз. Але скільки ж такому тривати. Тож написала листа старшому синові. Виявилось, що він сам не працює, тоді звонувала до дочки. А через місяць вона прибула в село. Погоспирити відверто. Опісля забрала дочка матері до себе в Тверську область Росії. Там живе старенька й покинута.

Коли ми розповідали їй Євгенія Титівно, до обійстя завізла стара жінка і попрощала, щоб господарка передвинула у Ріпки й Черніга, дізналась умови прийому теляти і заохочувала ціну. Та на цей раз депутат не знала трубку і не телефонувала. Розповіла все детально, бо саме того дня вже передзвонувала за цими телефонами.

Хочеться побажати шансованій Євгенії Титівні успіху у безкорисливих справах, у добрих починаннях. Щоб і надалі вона жила за принципом: роби добре, і буде добре. Бо все добре і закінчується добром.

М. ШВЕД.

ТОРГОВЕЛЬНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Для задоволення потреб споживачів

Покупець С. І. Малащенко та продавець С. С. Ткаченко

На території сільської ради кілька торгових точок Добрянської сільської

ради кілька торгових точок, та мешканцям найбільше до вподоби да-

рськ, який розміщений у Нових Яриловичах, неподалік від міщанської школи. Належить він приватному підприємцю Валентину Павловичу Мороз з Ріпок.

Наша господарка дбає, щоб асортимент товарів був різноманітний для задоволення запитів споживачів. Розповідає продавець Светлана Станіславівна Ткаченко.

В розмові втручається Светлана Іванівна Малащенко з Старих Яриловичів, яка йдучи з гостей, зупинилася купити продукти:

- Тут можна придбати хлібцусу, рибу, солодощі, товари першої необхідності, до того ж все недорого дешево, ніж в магазинах.

Щодня привозяться

необхідні товари, які часто не залежуються на полицях. Є товари як продуктової, так і промислової груп. Приймають продавці і замовлення. Намагаються врахувати всі побажання покупців. Олександра Аркадіївна Шербина, яка, до речі, раніше працювала в торговельній мережі, та її донька Светлана Станіславівна Ткаченко. Светлана Станіславівна за фахом вчитель історії, та ринкові умови внесли корективи у життя, у долі людей. Ось і вона стала продавцем, головне, щоб було докликання серця до цієї справи, яку виконуєш, яка б приносила радість собі і людям. Мешканці ради задоволені торговельним обслуговуванням, увагою продавців.

С. ТРИЗНА.

Листоноша Н. М. Остренок з начальником відділення зв'язку С. В. Янковською

Коли ми завітали до Новосирілоничського відділення зв'язку, працівники його якраз приймали кореспонденцію. В невеликому приміщенні тепло, затишно, на стінах - яскраві рекламні стенди послуг, які пропонуються, на полицях - різноманітний товар. Відмічаємо, що відділення, як і всі працює на ринкових засадах.

Того дня до установи завітало чималі мей-

штанців сіл ради. Один за одним присутні зверталися до Светлани Василівни Янковської, начальника відділення зв'язку:

- За телефон заплатити можна? - питає чоловік, який щойно зайшов до кімнати.

- Звичайно, - відповідала Светлана Василівна.

- А допомога на дітей мені сьогодні надійшла? - звертається жінка.

- Зараз подивимося по відомості, - Светлана

ПОШТАРІ

Вослиця шукає провінцію. Так, є, підтверджую, - кишає головою і подає її, щоб та поставила собі підпис.

Будь ласка, дайте поштовий календар, - говорить до операторші покупець.

Багатьох громадян того дня ще вчливіше обслуговувала Светлана Василівна. Бо крім традиційних поштових послуг, у відділенні за аську сільчани можуть розрахуватися за електроенергію, телефон, замовити товар, Кореспонденцію та товари широкого асортименту прямо додому до мешканців ради доставляють і поштарі. Вже п'ять років працює на дільниці, до якої входять Нові Яриловичі, Сидилівка, Наталя Валентинівна Красівська. Стільки ж трудиться у цій системі Сергій Миколайович Савосін. Він обслуговує село Старі Яриловичі та Ситок. Нещодавно прийшла Наталя Миколаївна Остренок. Її дільниця це Нові Яриловичі, Нова Валірна та Киселівка.

Розповіла нам завідувача, що на 1 березня передплачено 136 примірників районки. Популярні серед сільчан «Гарт» та «Городняк».

- На секретом є те, що нині населення в більшості передплачує одні видання, яке дешевіше і в якого обсяг газети більший, - говорить С. В. Янковська. - Але є такі геркулістатичні, до яких надходять по деяким пародійним виданням. Це Л. І. Болмуг, М. В. Божко, М. В. Сенчанько, П. О. Лисенко, В. В. Бастиль, В. М. Кожаньков.

Поштар у селі незалежно людини. Від нього мешканці чекають газет, журналів, листів та ще товари на замовлення, старенькі немінні люди - добро то слова, підтримки.

С. ТРИЗНА.

СЕЛО

НОВОЯРИЛОВИЦЬКА

НІХТО НЕ ЗАБУТИЙ, НІЩО НЕ ЗАБУТЕ

У ці дні, якщо не дме холодний північний вітер, на вулиці села, що впадає до річки Немилія, можна зустріти з лещеною зимою вудкою ділуся Василя. І до він, не поспішаючи, коли вже розім'януться. З ним шанобливо вітаться дідусь, що поспішає до школи, люди, які йдуть на роботу, субіди. Хоча яка нині робота? Ї мають лише вчителі та службовці. Радгосп «Поліський» давно розвалений, а його техніка, автомашини давно продано з молотка, приміщення ферми фактично розібрали, що було металеве здали як бруток.

З вудкою Василя Павловича Мурашко односельці бачать кожної пари року. Любить рибалити, поспікуватися із природою. А ще ж від того й досі см'я має: і ошуку можна зварити і сковорідку риби насмажити.

- До рибалки і риби зник з дитинства, - розповідає В. П. Мурашко. - Батько прирочив. До війни ми жили в хуторі Рошда. Було від неї рукою подати і до Сожа, і до Немилія. В середині 30-х, згідно наказу Сталіна - так тоді говорили - наш хутір, як подібні населені пункти, переселили до села. Нас проживало там п'ять сімей, всі родичі. Відтоді мешкають Клію в Нових Яриловичах.

- Це так у нас по-вудковому називають, - поспіхає дідусь. - А ми і не сардемося. Звички.

Коли почалася війна, Василю виповнилося п'ятнадцять років. Він тоді пас корів у селі Клубівка.

- Плата була натурою, - згадує В. П. Мурашко. - Восени господар розорочувався за те, що я пас корову чи телицю, пудом картоплі і тридцятьма фунтами зерна. Та все ж життя налагоджувалося. Але ця страшна звістка занесла в серце неспокій і смуток.

І якраз в день святих Петра і Павла прийшов додому відвідати рідних, та мене зустріла засмучена мати - батька, як і інших чоловіків, мобілізували на фронт.

Восени у Криму, там потрапив в оточення, з якого вдалося вирватися, пішки повернувся додому. А в сорок третьому місяці звільнення району, села його знову забрали на фронт і в перших рідках кинули на форсування Дніпра. В Білорусі він загинув, похований у с. Борщівка.

Василь призвали в армію 31 грудня 1943 року. Разом зі своїми однокласниками прийшов в Добрянку, у райвійськомат. Було вже темно, коли втрушили в Городнянський район на залізничну станцію Хоробичі. Їх супро-

ХРАМ БОЖИЙ У СЕЛІ

МРІЯ ПОДРУЖЖЯ КАЙБІВ ЗДІЙСНИЛАСЯ

Нас зустрів високий синюватий як і росян чоловік. На його вустах - посмішка. Мабуть, він завжди усміяний. Певно, без неї не може бути, бо все гарне, що створює і творить своїми руками для людей, його радує.

- Скажіть, Ви у тутешньому Божому храмі староста? - звертаємося до невідомця.

- Так. Я за старшого, - відповідає.

Це і був Пилип Пилипович Кайбі. Ще до зустрічі з ним з розповіддю односельця ми дізналися, що П. П. Кайбі серед мешканців села користується авторитетом. Кожному, хто звертається до нього, допоможе - і словом, і ділом, нікому не відмовить. Така ж він щиросердна людина. За національністю - німець. Переїхав з Польщі зі своєю покійною дружиною до українського Полісся. Думав повертатися до рідні, та вийшло так, що залишився назавжди тут. Тепер любові і дороги отали йому українські місця, поліські краєвиди з багатством лісів та цілющими травами. І у розмові відчувається біль і тривога за майбутнє села, за те, що воно

вже неперспективно, за демографічну ситуацію, адже в селі з кожним роком збільшується кількість порожніх будинків, одні їх господарі йдуть на той світ, інші - вийжджують до дітей. Проте ж подружжя Кайбів не падає духом, і хоче, щоб життя людей в селі було повноцінним, щоб до їх проблем прислухалися, щоб в оселях їх односельців завжди витав дух нескореності перед труднощами, оптимізм, віра в святе.

Лариса Титаня та Пилип Пилипович Кайбі давно мріяли, щоб в Старих Яриловичах була церква. Несвідомо з такою пропозицією зверталися до місцевої влади. Ушов час. І одного разу, коли Пилип Пилипович заїздив у справу до сільської ради, колишній сільський голова М. А. Поклянський звернувся до нього.

- Слухайте, Пилиповичу, гадаю, що вирішиться виласяне Вами питання від громади. Під

Подружжя Кайбів біля церкви

церкву пропоную взяти приміщення клубу. Звичайно ж, доведеться докласти немало зусиль, щоб надати йому належного вигляду.

- Довго не вагалися, а зразу заїхали до справи, - розповідає співрозмовник. - Зарегстрували статус релігійної громади та інші документи оформили. Вони всі у мене зберігаються. Храм же наш Миколаївський Української православної церкви Київського патріархату. Як ініціатору доброї справи, мені дооручили бути старостою. Зразу почали і ремонтні роботи в приміщенні.

- Та що в розповідаю, краще давайте покажу, - звертається до нас.

Храм Божий знаходиться

поряд з будинком Кайбів. Тож, як з'являлася вільна хвилинка, йшли до церкви і займалися упорядкуванням. У Пилипа Пилиповича «золоті» руки. Все, що в приміщенні зроблено його працьовитими руками.

Колісця цієї будівлі були занедбані, розколялася П. П. Кайбі, - двері розбиті, стіни подряпані, вікна без скла. Стало доводилося перетирати, бо штукатурка відпала. Просили людей, щоб допомогли, а потім за роботу платили.

- А ось тут вихід звідси, - показує господар.

- Тоді якраз приїхав отримав отця Віктор, - продовжує співбесідник. - Не відмовлявся від роботи. Працювали вдвох. Ось вітара - це наш вівтар.

У розмову втручається Лариса Титаня:

- Підсвічники, столи робив сам Пилипович. Для краєнього вигляду вкривали стіни обклеїти шпалерами.

- А більшість ікон купили з дідами і потім освятили, - показує на образи, яких на стінах чимало. - Для деяких Пилип і рамки поробив. Звичайно, дарували до церкви їх і мешканці. Ось ту, що зразу від вітара зліва, подарувала М. В. Харюк. Вона нині поїхала жити до дітей на Замкні Україну. А он ту принесла В. І. Жук, в поряд з нею жона А. Д. Воробей, залишила свої тут і сестра моя,

Беганія. Всі вони прикрашені квітчастими рушниками, які висидивала пізніми зимовими вечорами, апорашинсь з господарством, Лариса Титаня Кайбі.

Під стінами стоять стільці, які залишилися від колишнього клубу, для стареньких, в яких вже немає сил відстояти службу. Від нещодавнього староста на вікна поробив металеві решітки, з матеріалом допомогло Добрянське лісництво. Дбайливі господарі прагнули, щоб церква в їхньому селі була схожа на інші, і що змогли власними силами, те і робили для себе і людей. Та для злодіїв немає нічого святого. Однієї ночі зняли дах, який змайстрував Пилип Пилипович. Гадали, що з кольорового металу, а коли з'ясувалося, що ні, принесли і винули під огорожу біля церкви. І нині він там лежить припорошений снігом. Коли П. П. Кайбі розповідав про цей випадок, в очах його був смуток, а з серцем так і виривалося: «Це ж робиться для нас, люди добрі! Звідки ж таке безвірство?»

Працьовиті у церкві в основному на великі релігійні свята. І сповідають про службу односельцям Кайбів, інколи допомагає їм обійти прихоракні сусідських дітячок Любовка.

На Хрищення в цьому році в церкві було людно. - з радістю сказав П. П. Кайбі і пригостив нас свяченою водою.

Завдяки турботі подружжя Кайбів мешканці мають свій Божий храм, святе місце, куди можуть прийти у хвилини радості і горя.

С. ТРИЗНА.

І ЛЮДИ

СІЛЬСЬКА РАДА

ПРОВОЮВАВ ЛИШЕ ПІВРОКУ

воджували рушничні постріли салюту - це військові так вітали Новий рік, що прийшов.

Новобранці завезли далеко в гил, у місто Казань, у начальній полк.

- Були нічні тривоги, марш-хідки, все, як потрібно, годували непогано, привчали долати труднощі і перешкоди, готували справжніх бійців, - згадує В. П. Мурашко. - А ми рвалася у біт, щоб поспішити за своїх рідних і близьких, сплюндоровану рідну землю. Я ніяк не міг забуть поведище партизанської клубки, розстріляних невипитих стариків - чоловіків і жінок, дітей і підлітків. Ауде багатьох із них я знав.

Після закінчення навчання воїн-автоматник разом зі своїми товаришами зайшли Прибалтику, де з одному із бійців отримав тяжке поранення. Відправили в тил. Спочатку лікувався в Ленінграді, опісля - в м. Іваново. Суворо медична комісія зробила висновок, що він непридатний довоювати далі. Отож отримав сухий папок і рушив додому.

Не будемо описувати його повернення, скажемо, що вже 30 грудня

1944 року був у Гомелі, а назавтра зайшов на своє двориччя.

- Хати немає, мати живе в землянці. Ось тобі Новий рік, - згадує співбесідник.

- Нічого, побудуємо нову хату, лише щоб здоров'я було, - говорить він.

Після демобілізації Василь Павлович працював лісником, потім у від'їждженому колгоспі «Червоного Папірня» понад двадцять років сторожував магазин, останні роки, вже перебуваючи на пенсії, обслуговував дільничу меліоративної системи.

Цікаво, яких державних нагород удостоєний ветеран війни і праці.

Виявляється нагороджений він медаллями «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.», медаль «Лейтні медалі», а також у мирний час отримав орден Вітчизняної війни.

Та всі ці не за нагородами можна судити про доблесність і героїзм воїна. У кожного своя доля. Один пройшов уся війну і подрапини не отримав від кулі чи осколка, інший поліг у першому бою, а

ще хтось - в останньому бою за крок до Перемоги.

Василь Павлович багато читав. Любить мемуари військових. Нині ж на столі вітар побачив «Блокаду» В. Чеховського.

Ветеран перерхопив мій погляд і пояснив: «Я ж у Ленінграді лікувався, бачив наслідки фашистської блокади, був в'їждженком, з яким ентузіазмом люди відбудували зручності, як їм допомагали інші народи колишнього Союзу».

Бачу ще одну художню книжку - «Лодиною дрім» І. Пакевичова.

- А це про любов, - арміхається на запитання сина, про що книжка.

Сьогодні Василю Павловичу виповнюється 75 років. Дата, яка співпадає з трагічним днем клубки. 60 років тому німецько-фашистські загони спалили живцем і розстріляли 508 мирних жителів цього села Поліської Хатини.

Як завжди, у цей день ветеран запропонує і своїм гостям, і сім'ї помянути загинілих, заготованих, бо коли їх убивали, стогнала земля, і снігло небо, і дерева плакали від болю.

Кілька років тому згабивим поставлений пам'ятник, який свідчить про трагічні сторінки в історії народу, які завжди залишаться в пам'яті людей.

М. ШВЕД.

З'явилось немовля - шастя прийшло в родину

Народження дитини - велика подія. Це шастя та радість для сім'ї. Відтепер хожна хвилинка батька та матері сповнена гордістю батькоства, а турбота про малюка надає їм сили і мудрості. Починає своє життя маленькій громадянці - краєк. І батьки все найкраще, що вилють і знають, віддають своєму малюку, щоб він вирів гідною людиною і втілю у життя їх мрії і сподівання. На думку співбесідників з вірша Т. Г. Шевченка: «У нашій раї на землі нічого кращого немає, як тая мати молодий з своїм дитяточком малим».

Немає нічого святішого ніж материнство. Нещодавно радість цього почуття відчула 22-річна жителька Нових Яриловичів Наталя Валерієвна Вайченко. Вона народила донечку. До речі, це перше малю, яке з'явилось на світ на території ради в нинішньому році.

Народжувала дитину в Ріпкинському пологовому відділенні. Найменшньою була наша донька. Важила всього 2500 г, а ріст - 48 см. Це вже в мене друга дитина. Старшенька Аленка, їй чотири роки, нині у бабусі. Тільки вчора повернулася дідому з лікарні, - ділиться Наталя Валерієвна. Маленька хрипотка в мерзляних сповітах лежала в колисці і, наче розуміючи, що мова йде про неї, вигуками допомагала нашу розмову. Жіночка взяла маленьке

Щасливі батьки

донечку на руки і ніжко пригорнула до себе, віддаючи материнське тепло і ласку.

- Як нарекли? - запитуюмо.

- Знаєте, довго не розмірковували, - говорять до нас чорнікя карока жіночка. - і вирішили назвати Лявою.

До кімнати зайшов чоловік і батько Володимир Васильович. І ми запропонували всім разом сфотографуватися разом. До декретної відпустки Наталя Валерієвна працювала листоношею у Новояриловичькому відділенні зв'язку. Вона обслуговувала жителів Киселички, Нової Папірні та вулиць в Нових Яриловичах. Під час розмови із начальником відділення Світланою Васильєвою Янковською про колектив, вона радісно повед-

мила: «У нас поповнення, Наталя Вайченко народила донечку».

На її адресу від колеги чули лише гарні відгуки як про сумлінного і відповідального працівника і просто хорошу людину. А ще попросили привітати Наталію з новонародженим, побажати дитинці рости здоровою, щасливою, слухняною, розумною і вродливою. Ми виконуюмо прохання і приєднуємося до побажань. Ауде Наталя Валерієвна вносила, гадаємо, і надалі вкладатиме свою часточку у розвиток держави, районки серед населення ради. Нехай донька, як сонечко, наповнить Ваше життя теплом, любов'ю, ласкою і ніжністю, зробить Вашу родину ще дружнішою і щасливішою.

С. ТРИЗНА.

ДО З'їЗДУ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ РАЙОНУ

МАТИ ЧЕСТЬ І СОВІСТЬ

Хто такий інтелігент? Певно, відповіді на це запитання однозначно не можна. Ми, старша покоління, сприймаємо, передусім, це слово, яке характеризувало донедавно частину суспільства - прошарок - між робітничим класом і селянством. Зазвичай до нього відносили вчителів, лікарів, інженерів, представників мистецтва, журналістів, літераторів. І, як правило, вони повинні були мати владу, в крайньому разі середньо-спеціальну освіту.

Важко, що це не зовсім об'єктивне визначення. Адже багато знайомих людей, які хоч і не мали такої освіти, але були справжніми інтелігентами, були скромні, правдиві, прагнули до прекрасного і залучали до нього інших.

Якось одна бабуся запитала мене, чи вірю я в Бога? А як саме щойно змінив роботу; мене, вчителя, комунисти обрали партгором колгоспу. Відповідь моя була коротка:

- Я вірю в совість.

Людина з чистою совістю, чистю - це і є інтелігентна людина. Вона може поділитися горем і радістю своїми, розділить навіллі це і з іншими, послівчувати і допомогти. Інтелігент завжди має почуття гідності, завжди відстоює істину (правду), не зважаючи ні на санкції, ні на поведінку опонентів. А ще він має бути вихованим і не лише перед людьми, а й перед роботою, повинен бути вмілим як у сім'ї, так і в стосунках із людьми.

С. МАРІНЕЦЬ, пенсіонер, с. Високий.

ЧЕРЕЗ ЄДНАННЯ З ПРИРОДОЮ

Чи повинна людина бути інтелігентною? Однозначно, так. Освіченість, добро, скромність і порядність - ось риси, які мають бути обов'язково притаманні людині - інтелігенту. Він завжди повинен мати тверду (спійку) життєву позицію. Ми масно прагнути бути не лише людиною, а й людиною - інтелігентом. Хоча, відверто кажучи, з падінням останнім часом духовності, на жаль, помітніша тенденція падіння рівня інтелігентності. Саме тому з відродженням духовності можна сподіватись на зростання рівня нашої інтелігентності. Певно, що Україна повинна стати державою інтелігентних людей, якщо хочемо її побачити цивілізованою, демократично-земельною державою. Зважаючи на це, вважаю, що саме на районному форумі інтелігентів необхідно проаналізувати рівень нашої духовності, намітити шляхи його підняття у районі. А цього можна досягти, зокрема, і через підвищення рівня екологічного виховання, більшого єднання людини з природою. Адже, як зазначала відома українська просвітителька Софія Русова, «природа своєю беззірною красою непомітно, але могутньо впливає на людину».

В. ПОПРУГА, вчитель, Краснавець, с. Семалки.

КОНСУЛЬТАЦІЯ ПСИХОЛОГА

ЧИ ГОТОВА ВАША ДИТИНА ДО ШКОЛИ?

З наближенням часу вступу дитини до школи батьки, як правило, починають тривожитись тим, чи достатньо вона розвинена, чи добре підготовлена, чи володіє достатньою психологічною зрілістю, щоб успішно навчатись.

Що таке шкільна зрілість (чи психологічна готовність до школи)? Традиційно виділяють три аспекти шкільної зрілості: інтелектуальний, емоційний і соціальний.

Інтелектуальна зрілість для віку 6-7 років - це вміння виділяти фігури, відтворювати зразок, здатність концентрувати увагу, встановлювати зв'язки між явищами і подіями, логічно запам'ятовувати, а також розвиток тонких рухів - рук і їх координації.

Емпірична зрілість - це освідомлення. Соціосопродія, імпулсивних реакцій і вміння тримати акцентувати на душі показову роботу, тобто розвиток довільності поведінки.

Соціальна зрілість - це потреба у спілкуванні з однолітками й вміння підкоряти свою поведінку законам дитячих груп, здатність приймати роль учня, вміння слухати і виконувати вказівки вчителя. Отже, за основу готовності до школи приймається необхідний рівень розвитку дитини. Без якого вона не може успішно навчатись у школі.

Для того, щоб ви самі могли оцінити підготовленість дитини, пропонуємо невеличкий тест.

- Чи може ваша дитина йти до школи?
- Чи думав ваша дитина про те, що у школі вона багато дізнається й навчатись буде цікаво?
- Чи може ваша дитина самостійно виконувати справу, яка потребує зосередженості впродовж 30 хвилин (наприклад, збирати конструктор)?
- Чи ваша дитина у присутності незнайомих антропів не соромиться?
- Чи зміг ваша дитина складати розповіді за картинкою не коротші, ніж із п'яти речень?
- Чи може ваша дитина розповісти напам'ять кілька віршів?
- Чи зможе вона відмінювати численники за числами?
- Чи зможе ваша дитина читати по складах або цільми словами?
- Чи зможе ваша дитина рахувати до 10 і назад?
- Чи може вона розв'язувати прості задачі на віднімання і додавання одиниць?

ШАНОВНІ КЛІЄНТИ!

Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта» проводить з 15 лютого по 9 жовтня 2003 року акцію «Діалог з клієнтом». У кожному відділенні зв'язку Чернігова та області ви можете зареєструвати бланк пропозицій і взяти участь в акції «Діалог з клієнтом» та у щоквартальному розіграві призів. Ваші побажання і зауваження будуть враховані для підвищення якості роботи пошти. Контактний телефон у Чернігові 77-150. Чернігівська дирекція ЧД УДППЗ «Укрпошта».

ПРИКМЕТІ ВІР

- * Як вода на Явдохі (14 березня) капає зі стірок, то ще довго буде холодно.
* Який вітер на Явдохі, такий буде і до Покрови.
* Якщо на Явдохі сонячно, то буде

ерошая на отрки, а коли з дощем, то літо мокре і тепле. * Увесь день на Явдохі погожий - усе літо пригоже. * Якщо рідко явний - ой рано пошенице, в обід яно - рідко жуй на пізній часі.

УСМІХНІТЬСЯ

Один пилот каже іншому: Скажи парашутистам, щоб припинили стрибати. Ми ще не підняли ся у повітря.

районна газета «ЖИТТЯ ПОЛІССЯ»

СПІВЗАСНОВНИКИ: Рікинська районна рада, Рікинська райдержадміністрація, колектив редакції газети

ЗАСТУПНИК РЕДАКТОРА С. П. ТРИЗНА

Черговий по номеру: С. В. БОРИСЕНКО

ДЗВОНІТЬ: редактор - 2-15-74; заступник редактора, бухгалтер - 2-17-79; комп'ютерний відділ - 2-19-94; «контрагент» - 2-13-89

ПИШІТЬ: смт Святомикалівська, 114, смт Річки Чернігівської області, 15000 E-mail: rrb@ukr.net

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. За точність викладеного фактів і змісту оповідей та реклами відповідають автори та рекламодавці. *Роздруківка здійснюється за окремою платою, роздруковані надсилаються матеріали.

Газета набрана та зверстана в комп'ютерному відділі редакції газети і віддрукована на поліграфічній базі Рікинської друкарні. Свідчення МГ № 235 від 17.01.2001 з. Індекс 61460. Тираж 6057. Ціна договірна.

ПРОГРАММА ТЕЛЕПЕРЕДАЧ

Table with 4 columns: Четверг 13 Марта ОНТ, Пятниця 14 Марта ОНТ, Суббота 15 Марта ОНТ, Воскресенье 16 Марта ОНТ. Each column lists program titles and times.

УСМІХНІТЬСЯ. Оголошене в інституті. «Вступні іспити на відбудуться. Усі білети продані».

Рікинська райдержадміністрація оголошує конкурс на замовлення вакантної посади спеціаліста I категорії відділу освіти. Умови конкурсу: вища освіта на рівні спеціаліста, володіння українською мовою, вміння працювати на комп'ютері. Перевіра буде надаватися конкурсантам, які мають стаж та досвід практичної роботи.